

**Azərbaycan Respublikasının
Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə
Komissiyası**

Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020 - 2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planının icrası

MONİTORİNQ HESABATI

Bakı - 2021-ci il

Bu hesabat Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının dəstəyi ilə “Konstitusiya” Araşdırmalar Fondunun həyata keçirdiyi ““Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın monitorinqi” layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması tərəfindən hazırlanıb.

Bu hesabata Şəffaflıq Naminə Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi (ECSOFT) çərçivəsində həyata keçirilən “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 2-ci istiqamətinin (Maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər) monitorinqin nəticələri də əlavə edilib. Şəffaflıq Naminə Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) tərəfindən maliyyələşdirilir və ABŞ-ın FHI 360 təşkilatı tərəfindən MG Konsaltinq və Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması birgə icra olunur.

Xüsusi bildiriş: ECSOFT layihəsi çərçivəsində bu monitorinq və monitorinq hesabatının hazırlanması Amerika Xalqının ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) vasitəsilə həyata keçirilən nəcib dəstəyi və töhfəsi nəticəsində, mümkün olmuşdur. Monitorinq hesabatında verilən fikirlər ilə bağlı birbaşa məsuliyyəti hesabatı hazırlayan ekspert qrupu daşıyır və həmin fikirlər USAID yaxud ABŞ Hökumətinin mövqeyini əks etdirməyə bilər.

ECSOFT layihəsi çərçivəsində bu monitorinq hesabatı Sabit Bağirovun rəhbərlik etdiyi ekspert qrupu tərəfindən hazırlanıb.

Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması bu hesabatın işlənilib hazırlanmasında verdikləri töhfəyə görə ekspertlərə, o cümlədən hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrinə, informasiya sorğularını cavablandırان dövlət qurumları və onlarla əməkdaşlığın təmin edilməsi, həmçinin, müvafiq məlumatların əldə edilməsi, dəqiqləşdirilməsində dəstəyə görə Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasına minnətdarlığını bildirir.

Əliməmməd Nuriyev

Layihənin ekspert qrupunun rəhbəri
Açıq Hökumət Platformasının koordinatoru
“Konstitusiya” Araşdırmalar Fondunun prezidenti

® Müəllif hüquqları qorunur

Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması

“Konstitusiya” Araşdırmalar Fondu

Azərbaycan, Bakı, AZ 1001, M.Əfəndiyev 7/28

www.kafondu.org E-mail: oficce@kafondu.org

Tel: (+994012) 4925726

Mündəricat

<i>Xülasə</i>	<i>4</i>
<i>Monitorinqin məqsədi</i>	<i>7</i>
<i>Milli Fəaliyyət Planı haqqında məlumat</i>	<i>7</i>
<i>Monitorinq metodologiyası</i>	<i>8</i>
<i>Monitorinq nəticələri</i>	<i>9</i>
<i>Ümumiləşmiş nəticələr və tövsiyələr</i>	<i>24</i>
<i>Milli Fəaliyyət Planı'nın 2-ci istiqamətinin (Maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər) monitorinqin nəticələri</i>	<i>28</i>

Xülasə

Bu monitoring hesabatın bu hissəsi MFP üzrə nəzərdə tutulan tədbirlərin 2020-ci il mart ayından etibarən 2021-ci ilin iyul ayınadək olan dövrü əhatə etməklə icra vəziyyəti ilə əlaqədar irəliləyişi və çətinlikləri təsvir edir.

27 fevral 2020-ci il tarixdə AR Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə növbəti, "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2021-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" təsdiqlənib. Plan 9 istiqamət üzrə qruplaşdırılmış 64 tədbiri əhatə edir.

Milli Fəaliyyət Planının təsdiqlənməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamınının 5.2-ci bəndində tövsiyyə olunub ki, tədbirlərin həyata keçirilməsinə, dəyərləndirilməsi prosesinə vətəndaş cəmiyyəti institutları cəlb olunsun. Eyni zamanda Açıq Hökumət Tərəfdaşlığının əsas prinsiplərindən biri də Fəaliyyət Planının icrasına vətəndaş cəmiyyəti institutlarınının cəlb edilməsidir.

Hazırkı monitoring icrası 2020-2021-ci illərdə MFP üzrə nəzərdə tutulan fəaliyyətlərin icra vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üzərində fokuslaşıb.

Milli Fəaliyyət Planında 2020-ci ildə 10 bənd üzrə fəaliyyətlərin, 2021-ci ildə isə 9 bənd üzrə fəaliyyətlərin icrası nəzərdə tutulub. Hesabata bunlardan əlavə əhəmiyyətini nəzərə alaraq daha iki bəndin icrası ilə bağlı məlumatlar əlavə edilib.

Monitoring hesabatına həmçinin, Şəffaflıq Naminə Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi (ECSOFT) çərçivəsində həyata keçirilən "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın 2-ci istiqamətinin (Maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər) monitorinqin nəticələri də əlavə edilib. Şəffaflıq Naminə Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) tərəfindən maliyyələşdirilir və ABŞ-ın FHI 360 təşkilatı tərəfindən MG Konsaltinq və Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması birgə icra olunur.

Monitoringə əsasən Milli Fəaliyyət Planında 21 bənd üzrə icrası nəzərdə tutulmuş fəaliyyətlərin orta icra göstəricisi 72.22 % olunmuşdur.

10 bənd üzrə fəaliyyətlər tam icra edilmiş, yalnız 2 bənd üzrə fəaliyyətlər 50% aşağı icra olunmuşdur.

ECSOFT layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən monitoringin nəticələsinə əsasən hökumət maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi ilə bağlı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsində pozitiv dinamika nümayiş etdirir. Bu sahədə mövcud praktikanın yaxşılaşdığını qeyd edə bilərik.

Azərbaycanda 2019-cu il 4 mart tarixindən COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar Xüsusi Karantin Rejimi tətbiq olunub. Həmçinin 27 sentyabr 2020-ci il tarixdə Azərbaycan Ermənistan Respublikasının hərbi təxribatlarına cavab olaraq işğal altında olan ərazilərini azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlamalı olmuşdur. Hərbi əməliyyatlar 09 noyabr 2020-ci il tarixə qədər davam etmişdir. COVID-19 pandemiyası və hərbi əməliyyatlar MFP-nin icrasına neqativ təsir göstərmişdir. Bununla əlaqədar bir sıra tədbirlərin icrası ləngimişdir.

Nəzərəçarpan irəliləyişlər kimi Ombudsmana müraciətlər üçün vahid qaynar xəttin yaradılmasını, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sisteminin risk qiymətləndirilməsinin keçirilməsiylə bağlı tədbirləri, elektron notariat və məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı xidmətlərin elektronlaşmasını, kommunal xidmətlərdə şəffaflığın, hesabatlılığın və müştəri məmnunluğunun artırılmasını, "Ağıllı kənd" layihəsinə strat verilməsini və maliyyə şəffaflığının artırılması üzrə fəaliyyətləri qeyd etmək olar.

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatının sadələşdirilməsi, elektronlaşdırılması və təkmilləşdirilməsi, QHT-lərin xarici qrantlara çıxışının asanlaşdırılmasıyla bağlı dövlət orqanları, Açıq Hökumət Platforması və digər QHT-lər tərəfindən təkliflər hazırlanıb. Hökumət bu məsələlərlə bağlı vətəndaş cəmiyyət ilə müzakirələr aparıb. 2020-ci ildə COVID-19 pandemiyası və müharibə bu prosesi yekunlaşmasını ləngidib. 01 oktyabrdan parlament payız sessiyasına başlayacaq və bu məsələlərin müzakirəsi, konkret qərarların qəbulu gözlənilir.

İnformasiya açılığının genişləndirilməsi, bu sahədə mövcud qanunvericilik və praktikanın təkmilləşdirilməsiylə bağlı işlər yekunlaşmayıb. Bu istiqamətdə, qanunvericiliyə əlavə və dəyişikliklərlə bağlı dövlət orqanları müzakirələr aparıb, təkliflər hökumətə təqdim edilib. Bu təkliflər əsasən qanunvericiliyə dəyişikliklər edilməsi və qərarların qəbulu ləngiyir. 2021-ci ilin sonuna qədər bu istiqamətdə hökumət qərarlarının veriləcəyi gözlənilir.

İctimai iştirakçılığın genişləndirilməsi və mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları yanında İctimai Şuraların yaradılması prosesinin sürətlənməsini və əldə olunmuş nəticələri irəliləyiş kimi qeyd etmək olar.

Bunlarla yanaşı özəl sektorda şəffaflığın və hesabatlılığın artırılması, korrupsiya risklərinin müəyyən edilməsinə, təhlilinə və qarşısının alınmasına dair metodologiyanın praktikada tətbiqi ilə bağlı proses də yekunlaşmamış qalıb.

Monitorinqin nəticələri göstərir ki, Nazirlər Kabineti MFP-də nəzərdə tutulan tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı dövlət orqanlarının irəli sürdüyü təkliflərin analizi və bunun əsasında qərarların qəbulu prosesində ləngiyir. Bu istiqamətdə prosesin sürətlənməsi üçün əlavə səylərə ehtiyac var.

Həmçinin, MFP-nin icrasına nəzarəti həyata keçirən Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiya Açıq Hökumət Platforması və vətəndaş cəmiyyətinin prioritet hesab etdiyi sahələrdə (informasiya açıqlığı və hesabatlılığın gücləndirilməsi, vətəndaş cəmiyyəti üçün əlverişli mühit yaradılması, korrupsiya risklərinin qiymətləndirilməsi sisteminin yaradılması) fəaliyyətlərin həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi və qərarların qəbuluna nəzarəti daha da gücləndirməlidir. Həmçinin, bu məsələlərdə ictimai iştirakçılıq daha da genişləndirilməlidir.

Açıq Hökumət Platforması keçmiş təcrübəsinə əsasən qeyd etmək olar ki, MFP üzrə 2022-ci il in ikinci yarısında konkret qərarların qəbulu üzrə proses daha da sürətlənəcək. Təcrübə göstərir ki, MFP üzrə tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı icraçı qurumlar tərəfindən hazırlanan təklif və qərarların hökumət səviyyəsində razılaşdırılması prosesi ləngiyir və buna görə nəzərdə tutulmuş müddətlərə əməl etmək mümkün olmur. Buna görə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının əlaqələndirici rolu daha da güclənməlidir.

MONİTORİNQİN MƏQSƏDİ:

Monitorinqin məqsədi bütün maraqlı tərəflərin hər birini Milli Fəaliyyət Planı üzrə nəzərdə tutulan tədbirlərin icrasındakı irəliləyişlər və çətinliklərlə bağlı müstəqil qiymətləndirmə ilə təmin etməkdir. Monitorinq qrupu Milli Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan bəndlərin icrasında olan inkişaf və zəiflikləri təsvir edib və tövsiyyələri müəyyən edib.

MFP HAQQINDA

27 fevral 2020-cı il tarixdə AR Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə növbəti, "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" təsdiqlənib. Plan 9 istiqamət üzrə qruplaşdırılmış 64 tədbiri əhatə edir.

Milli Fəaliyyət Planının təsdiqlənməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamının 5.2-ci bəndində tövsiyyə olunub ki, tədbirlərin həyata keçirilməsinə, dəyərləndirilməsi prosesinə vətəndaş cəmiyyəti institutları cəlb olunsun. Eyni zamanda Açıq Hökumət Tərəfdaşlığının əsas prinsiplərindən biri də Fəaliyyət Planının icrasına vətəndaş cəmiyyəti institutlarının cəlb edilməsidir.

Hazırkı monitorinq icrası 2020-2021-ci illərdə MFP üzrə nəzərdə tutulan fəaliyyətlərin icra vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üzərində fokuslaşıb. MFP-də 19 bənd üzrə fəaliyyətlərin 2020 və 2021-ci illərdə başa çatması nəzərdə tutulub. Monitorinqə bu bəndlərdən əlavə olaraq əhəmiyyəti və görülmüş işlər nəzərə alınaraq 5.1 və 5.5-ci bəndlər də əlavə edilib.

Milli Fəaliyyət Planında 2020-ci ildə 10 bənd üzrə fəaliyyətlərin, 2021-ci ildə isə 9 bənd üzrə fəaliyyətlərin icrası nəzərdə tutulub. (Cədvəl 1)

<i>Tədbirlərin sayı</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
10			
9			
45			

MONİTORİNQ METODOLOGİYASI:

Milli Fəaliyyət Planının monitorinqi metodologiyası “Şəffaflyq Azərbaycan” Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə İctimai Birliyin sifarişi ilə “Transperensi İnterneşnl-Rusiya” Antikorrupsiya Təşəbbüsləri və Tədqiqatları Mərkəzinin ekspertləri tərəfindən hazırlanıb.

Bu Metodologiya ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agnetliyi tərəfindən maliyyələşdirilən “Şəffaflyq Azərbaycan Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə” İctimai Birliyi tərəfindən icra olunan “Azərbaycan Şəffaflyq Tərəfdaşlığı” layihəsi çərçivəsində “Konstitusiya” Araşdırmalar Fondu tərəfindən “Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın icrasının monitorinqi zamanı tətbiq edilib.

Metodologiya 2016-2017-ci illərdə MFP üzrə nəzərdə tutulan hər bir tədbirin icra vəziyyətini üç növ mənbədən alınan informasiya əsasında qiymətləndirilməsi üçün hazırlanmışdır:

1). MFP-də nəzərdə tutulan hər bir tədbirin icra vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə açıq mənbələrin (xəbərlər, rəsmi hesabatlar və digər ictimaiyyətə açıq informasiyalar) analizi aparılmışdır. Metodologiyaya əsasən ekspertlər hər hansı irəliləyişin olması barədə sübutlara əsasən müvafiq bal veriblər. “Açıq mənbələrdən əldə edilən məlumatlar”a görə qiymətləndirmə zamanı - heç bir, irəliləyişin olmaması- **0 bal**, müəyyən irəliləyişin olması haqqında sübutlar-**1**, konkret fəaliyyətin həyata keçirildiyi ilə bağlı aydın sübutlar - **2 balla** qiymətləndirilir.

2). Mümkün hallarda, dövlət orqanlarının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə sorğular göndərilmişdir. Alınan məlumatlar əsasında, tərəqqi dərəcəsi **0-dan 2-kimi ballar ilə** qiymətləndirilib. Cavab alınmaması və yaxud neqativ cavab alınmasına görə - 0 bal, müəyyən irəliləyişin olması haqqında sübutlar-**1**, konkret fəaliyyətin həyata keçirildiyi ilə bağlı aydın sübutlar - **2 balla** qiymətləndirilir.

3). QHT-lərin cavablandırıdığı sorğulardan əldə olunan məlumatlara görə də analoji qiymətləndirmə qaydası nəzərdə tutulub.

MONİTORİNG NƏTİCƏLƏRİ

MFP-NİN BƏNDLƏR ÜZRƏ İCRA VƏZİYYƏTİ

Hesabatın bu hissəsi MFP üzrə nəzərdə tutulan tədbirlərin 2020-ci il mart ayından etibarən 2020-ci iyul ayınadək olan dövrü əhatə etməklə icra vəziyyəti ilə əlaqədar irəliləyişi və çətinlikləri təsvir edilir. Metodologiyaya uyğun olaraq hər bir tədbirin icra vəziyyətini **sıfır- altı diapazonunda (0-6) müvafiq balla** qiymətləndirmək mümkündür.

1-ci istiqamət (Korrupsiyanın qarşısının alınması və dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın gücləndirilməsi sahəsində tədbirlər)

Birinci istiqamət üzrə MFP-nin 1.1, 1.5 və 1.8 bəndləri üzrə fəaliyyətlərin 2020-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 35 bal/72.92%

1.1. Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, korrupsiya risklərinin müəyyən edilməsinə, təhlilinə və qarşısının alınmasına dair metodologiyanın hazırlanması:

İcra edir: Baş Prokurorluq, Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiya

İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Metodologiyanın hazırlanması və ondan istifadə imkanları

Monitoring prosesi zamanı Baş Prokurorluq informasiya sorğusuna cavbında bildirmişdir ki, korrupsiya risklərinin müəyyən edilməsinə, təhlilinə və qarşısının alınmasına dair metodologiyanın hazırlandığını və tezliklə rəsmni saytda, həmçinin Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyanın saytında yerləşdiriləcək. Monitoring hesabatının yekunlaşdığı, 14.08.2021-ci il tarixə qədər Metodologiya qeyd olunan saytlarda yerləşdirilməmişdir. Açıq Hökumət Platforması üzvü QHT-lər bildiriblər ki, bu sənədin hazırlanması barədə məlumatlıdırlar, Baş Prokurorluq nümayəndələri bununla bağlı yeni antikorrupsiya milli fəaliyyət planının hazırlanması ilə bağlı QHT-lərlərlə keçirilən görüşdə məlumat veriblər¹.

Bununla yanaşı Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən 2021-ci ildə "Özəl sektorda antikorrupsiya standartları" adlı vəsait² hazırlamış, nəşr etdirmiş və Baş Prokurorluğun saytında yerləşdirmişdir

1.1 Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

¹ <http://antikorrupsiya.gov.az/view.php?lang=az&menu=3&id=506>

² <https://genprosecutor.gov.az/storage/pages/QaowfAc1YmxbqNhUQyNPFHCsp3Fdb7qiSD5JvKpg.pdf>

1.5. Dövlət qulluqçuları üçün korrupsiyaya qarşı mübarizə və etik davranış qaydaları ilə bağlı elektron-təlim kursunun təşkili.

İcra edir: Dövlət İmtahan Mərkəzi

İcra müddəti: 2020-cı il

İndikatorlar: Elektron-təlim kursunun fəaliyyəti.

Monitoring prosesi zamanı Dövlət İmtahan Mərkəzi informasiya sorğusuna cavbında bildirmişdir ki, dövlət qulluğu ilə əlaqədar müxtəlif mövzularda təlim modulları hazırlanıb və təlimlər təşkil edilib. Eyni zamanda, Mərkəz tərəfindən dövlət qulluğunda rəhbər vəzifəli şəxslər üçün insan resurslarının idarə edilməsi üzrə 10 təlim modulu və onların proqramları hazırlanıb. Eyni zamanda “Dövlət qulluğunda etik davranış qaydalarının tətbiqi məsələləri”, “Korrupsiyaya qarşı mübarizə”, Etik qaydalar və antikorrupsiya” və “Maraqların toqquşmasının qarşısının alınması” mövzularında təlim modulları hazırlanıb.

Həmçinin bu məlumatlar, Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədrinin 09.04.2021-ci il tarixdə KİV-də verdiyi müsahibədə bu məlumatlar qeyd olunub³.

Açıq Hökumət Platforması üzvü QHT-lər bildiriblər ki, təlim modullarının hazırlanması barədə məlumatlıdırlar. Bununla belə, bu modullar üzrə keçirilən təlimlər, iştirakçıların tərkibi və sayı, nəticələrinin ölçülməsi ilə bağlı açıq mənbələrdə məlumatlar yoxdur.

1.5. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: **3 bal**

1.8. Vətəndaşların müraciət imkanlarının genişləndirilməsi və müraciətlərə baxılma işinin operativliyinin artırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinə (ombudsmana) müraciətlər üçün vahid qaynar xəttin yaradılması.

İcra edir: Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman).

İcra müddəti: 2020.

İndikatorlar: Qaynar xəttin yaradılması ilə əlaqədar tədbirlər.

2020-ci il sentyabr ayında Ombudsmanın mövcud iki qaynar xətti bir mərkəzdə birləşdirilməklə və müasir informasiya texnologiyalarından istifadə edilməklə 916 nömrəli vahid Çağrı Mərkəzi yaradılıb. Çağrı Mərkəzinə müraciət üçün şəhər nömrələrindən 916, respublikanın regionlarından və mobil nömrələrdən isə 012-916 yığmaqla zəng etmək olar. Danışıqlar qeydə alınır və məlumat bazasına daxil edilməklə elektronlaşdırılır ki, bu da əvvəlki dövrdən fərqli olaraq, telefonla müraciət olunduqdan sonra yazılı müraciət istənilməsinə ehtiyac yaratmır⁴.

Ombudsman təsisatının dəstəyi və iştirakı ilə bir sıra orta məktəblərdə “Gender zorakılığı - cəmiyyətimizin faciəsi” adlı layihə çərçivəsində geniş tədbirlər təşkil edilmiş, müzakirələr aparılmış, həmçinin Ombudsmana müraciət etmək qaydaları və Ombudsmanın 916 Çağrı Mərkəzi barədə ətraflı məlumat verilmişdir.

³ http://dim.gov.az/news/6456/?sphrase_id=1058936

⁴ <https://ombudsman.az/az/view/news/2022/ombudsmanin-yeni-chagri-merkezi-istifadeye-verilib>

1.8. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: **6 bal**

2-ci istiqamət (Maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə MFP-nin 2.12-ci bəndi üzrə fəaliyyətin 2020-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 19 bal/ 63.3%

2.12. Dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin icrasına dair Hesablama Palatasının rəylərinin və Hesablama Palatasının illik fəaliyyəti haqqında yarımillik və illik hesabatların Palatanın rəsmi internet informasiya ehtiyatında açıqlanması.

İcra edir: **Hesablama Palatası**

İcra müddəti: **2020-ci il**

İndikatorlar: **Məlumatların rəsmi internet informasiya ehtiyatında yerləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər**

2020-ci ildə Dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin icrasına dair Hesablama Palatasının rəylərinin və Hesablama Palatasının illik fəaliyyəti haqqında yarımillik və illik hesabatlar Palatanın rəsmi veb-saytında yerləşdirilmişdir⁵. Həmçinin Palatanın 2021-ci ildə yarımillik fəaliyyəti haqqında hesabat rəsmi-veb saytda yerləşdirilib.

2.12. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: **6 bal**

3-cü istiqamət (Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə 3.1, 3.2, 3.8, 3.9-cu bəndlər üzrə fəaliyyətlərin 2020-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

3.1. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sisteminin risk qiymətləndirilməsinin

⁵ <https://sai.gov.az/filter?type=reylar>

⁶ <https://sai.gov.az/filter?type=fealiyyet-hesabati>

(bundan sonra - risk qiymətləndirilməsi) dövrü qaydada keçirilməsini təmin etmək məqsədilə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və koordinasiya mexanizminin yaradılması.

İcra edir: Nazirlər Kabineti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Monitorinqi Xidməti, Ədliyyə Nazirliyi
İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Müvafiq normativ hüquqi aktın hazırlanması və qəbul edilməsi

2020-ci il 21 oktyabr tarixdə Nazirlər Kabineti "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sisteminin risk qiymətləndirilməsinin dövrü qaydada keçirilməsinin təmin edilməsinə, müvafiq sahədə həyata keçiriləcək qiymətləndirilməyə hazırlığın təşkil olunmasına və bu məqsədlə koordinasiya mexanizminin yaradılmasına dair bəzi tədbirlər haqqında" li 404 nömrəli Qərar qəbul etmişdir. Bu qərarla dövlət qurumlarının, habelə ictimai birliklərin rəhbər şəxslərindən ibarət tərkibdə Koordinasiya Şurası yaradılmışdır⁷.

Azərbaycan Banklar Assosiasiyasına, Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyasına və Azərbaycan Fond Bazarı İştirakçıları Assosiasiyası da Koordinasiya Şurasında təmsil olunur.

3.1. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

3.2. Risk qiymətləndirilməsinin keçirilməsi üçün zəruri olan metodologiyanın müəyyən edilməsi

İcra edir: İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Monitorinqi Xidməti

İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Metodologiyanın müəyyən edilməsi ilə bağlı görülən tədbirlər

Risk qiymətləndirilməsinin keçirilməsi üçün zəruri olan metodologiyanın işlənilməsi üzrə İşçi Qruplar yaradılıb. İqtisadiyyat Nazirliyindən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, 2020-ci il 25 dekabr tarixində ayında Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə (PL/TMM) sisteminin Milli Risk Qiymətləndirilməsinin (MRQ) həyata keçirilməsi, Avropa Şurasının müvafiq ekspert Komitəsi (MONEYVAL) tərəfindən aparılacaq 5-ci raund qiymətləndirilməsinə hazırlığın təmin edilməsi və digər məsələlərin müzakirəsi məqsədilə Koordinasiya Şurasının birinci iclası keçirilib⁸.

Spesifik sahələr üzrə strateji təhlillərin və risk qiymətləndirmələrinin aparılması məqsədilə "Yaxşı İdarəçilik üçün Tərəfdaşlıq" proqramı çərçivəsində Avropa Şurası, qeyri-hökumət təşkilatları üzrə PL/TM risklərinin qiymətləndirilməsi üçün isə ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi ilə növbəti ildə əməkdaşlıq, eləcə də PL/TMM sisteminin qiymətləndirilməsi üçün aidiyyəti işçi qrupların yaradılıb⁹.

3.2. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

⁷ <http://www.e-qanun.az/framework/46756>

⁸ <https://economy.gov.az/article/koordinasiya-shurasinin-ilk-iclas-kechirilib/31461>

⁹ <http://www.iqtisadi.az/az/moneyval-azerbaycanin-qiymetlendirilmesinin-5-ci-merhelesine-hazirlasir/>

3.8. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin normalarının qanunvericilikdə təsbit edilməsi, o cümlədən benefisiar mülkiyyətçi barədə məlumatların müəyyən edilməsinə dair normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi.

İcra edir: Nazirlər Kabineti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Monitorinq Xidməti

İcra müddəti: 2020-2021-ci il

İndikatorlar: Hazırlanmış normativ hüquqi aktlar

2014-cü ilin aprel ayında Avropa İttifaqı Yaxşı İdarəçilik üçün Tərəfdaşlıq proqramı icra olunur. Proqramın ikinci mərhələsi isə (YİT - II) 2019-cu ildə başlamış və 2021-ci ilə qədər davam edəcək. Layihənin məqdəsi Azərbaycanın hökumət orqanlarının Avropa və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq çirkli pulların yuyulmasının və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması və mübarizə və cinayət yolu ilə əldə edilmiş vəsaitlərin bərpası sahəsində bacarıqlarının artırılmasına yönəlmiş institusional islahatların həyata keçirilməsidir. Maliyyə Monitorinq Xidmətindən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, layihə çərçivəsində Maliyyə Monitorinq Xidməti tərəfindən beynəlxalq ekspert cəlb edilməklə "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" və "Hədəfli maliyyə sanksiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanun layihələri hazırlanıb.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) Maliyyə Cinayətləri ilə Mübarizə üzrə Beynəlxalq Qrupunun (FATF) tövsiyələrinə uyğunlaşdırılması məqsədilə 2020-ci ilin yanvar ayında Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Monitorinq Xidməti və Dövlət Vergi Xidmətinin nümayəndələrindən ibarət işçi qrup yaradılıb. İşçi qrupda benefisiar mülkiyyətçinin hüquqi şəxslərin dövlət reyestrinə daxil edilən məlumat hesab edilməsi, benefisiarın eyniləşdirilməsi, həmin məlumatların ictimaiyyət üçün açıq olub-olmaması və s. bu kimi məsələlər müzakirə edilib¹⁰.

Açıq Hökumət Platformasının üzvü olan QHT-lər, müstəqil ekspertlər benefisiar sahibliyin açıqlanması üzrə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı müzakirələrdə iştirak ediblər. QHT-lərin bununla bağlı təkliflər hölümətə təqdim olunub¹¹.

3.8. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

3.9. Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın təmin edilməsi və həyata keçirilən qiymətləndirmə prosedurlarına hazırlığın təmin edilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlər planının hazırlanması.

¹⁰ <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/towards-an-improved-framework-for-transparency-of-beneficial-ownership-in-azerbaijan>

¹¹ <http://nhmt-az.org/frontend/pages/corruption-inner.php?id=178>

İcra edir: Nazirlər Kabineti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Monitorinqi Xidməti və aidiyyəti dövlət qurumları

İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Tədbirlər planının qəbul edilməsi

İqtisadiyyat Nazirliyindən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, Avropa Şurasının MONEYVAL Komitəsi tərəfindən aparılacaq V raund qiymətləndirməyə kompleks hazırlıq tədbirləri çərçivəsində Nazirlik tərəfindən beynəlxalq təşkilatlarda iş təcrübəsi olan ekspertlərlə danışıqlar aparılıb və məsləhət xidmətləri müqaviləsi imzalanıb.

Həmçinin, Avropa İttifaqının Yaxşı idarəçilik üçün tərəfdaşlıq (YİT) Proqramının ikinci mərhələsi çərçivəsində icra olunan "Azərbaycanda çirkli pulların yuyulmasına qarşı mübarizənin və aktivlərin bərpası sahəsində fəaliyyətin gücləndirilməsi" layihəsi çərçivəsində cari ilin 13-17 iyul tarixlərində "Məlumatın təhlili üsulları: Microsoft Power BI" mövzusunda, o cümlədən 24 iyul tarixində "Varşava Konvensiyasının Tətbiqi" mövzusunda keçirilmiş təlim kursunda Dövlət Vergi Xidmətinin əməkdaşlarının iştirakı təmin edilmişdir¹². Eyni zamanda, cari ilin 7-18 sentyabr tarixlərində OECD-nin Vergi Cinayətlərinin İstintaqı üzrə Beynəlxalq Akademiyası tərəfindən təşkil ediləcək "Maliyyə cinayətlərinin istintaqı" mövzusunda 2 həftəlik proqramda Dövlət Vergi Xidmətinin əməkdaşının iştirakı təsdiqlənmişdir. Proqram gündəliyinə uyğun olaraq digər mövzularla yanaşı, çirkli pulların yuyulması mövzusunun müzakirəsi də nəzərdə tutulmuşdur.

3.9. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

4-cü istiqamət (Dövlət xidmətlərinin təkmilləşdirilməsi sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə **4.6, 4.9, 4.11** bəndləri üzrə fəaliyyətlərin 2021-ci ildə həyata keçirilib başa çatdırılması nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

4.6. İstismarına icazə verilməmiş çoxmənzilli binalarda mənzillərə dair hüquqların qabaqcadan qeydiyyatı mexanizminin təkmilləşdirilməsi və fəaliyyətinin təmin edilməsi, belə mənzillərə dair hüquqların internet informasiya resursu vasitəsilə real vaxt rejimində yoxlanılması üçün müvafiq şərait yaradılması

İcra edir: Nazirlər Kabineti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi

İcra müddəti: 2020-2021-ci il

İndikatorlar: Vahid informasiya bazası və yeni mexanizmin fəaliyyətinin təmin edilməsi

¹² <https://rm.coe.int/prems-182719-az-1507-council-and-european-union-partnership-for-good-g/16809c3c40>

İqtisadiyyat Nazirliyindən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” qanun layihəsi Nazirlik tərəfindən hazırlanıb və Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilib. Nazirlik həmçinin bu məsələ ilə əlaqədar qanunvericiyə əlavə dəyişikliklər barədə təklifləri Nazirlər Kabinetinə təqdim etmişdir.

4.6. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 2 bal

4.9. Fiziki və hüquqi şəxslərə “Elektron notariat” və “Elektron icra” informasiya sistemləri vasitəsilə göstərilən elektron xidmətlərin sayının artırılması.

İcra edir: Ədliyyə Nazirliyi

İcra müddəti: 2020-2021- ci il

İndikatorlar: Elektron xidmətin yaradılması ilə bağlı tədbirlər

2019-cu ildə Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən “Mobil notariat” tətbiqi (aplikasiyası) istifadəyə verilib¹³. Hazırda 120 000-ə yaxın istifadəçisi olan “Mobil notariat”ın funksionallığının artırılması üzrə işlər davam etdirilərək mobil telefon vasitəsilə müxtəlif qurumlarda, o cümlədən dövlət orqanları, idarə, təşkilat və müəssisələrdə, hüquqi şəxslərdə, kommunal xidmət göstərən qurumlarda, mobil operatorlarda təmsilçiliyə dair etibarnamələrin verilməsi imkanı yaradılıb¹⁴.

Vərəsəlik hüququnun rəsmiləşdirilməsi üçün digər şəxslərə bununla bağlı işlərin aparılması səlahiyyətini verən etibarnamələr də əlavə edilib.

“Mobil notariat” tətbiqi üzərindən daşınmaz əmlaka sərəncam verilməsinə dair ər- arvadın və həmin ünvanda qeydiyyatda olan şəxslərin razılıq ərizələrinin elektron qaydada rəsmiləşdirilməsi mümkündür.

“Mobil notariat”dan istifadənin daha rahat həyata keçirilməsi üçün qeydiyyat proseduru sadələşdirilib, artıq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları olduqları yerdən aslı olmayaraq videoyazı vasitəsilə müraciət edərək qeydiyyatdan keçə bilirlər

“Elektron notariat” və “Elektron məhkəmə” informasiya sistemləri arasında təşkil edilmiş inteqrasiya əsasında rəsmiləşdirilmiş bütün etibarnamələr barədə məlumatların məhkəmələr tərəfindən elektron qaydada əldə edilməsi təmin olunmuşdur.

Bankların ədliyyə xidmətlərinə əlçatanlığının yaxşılaşdırılması üçün pilot layihə qaydasında məsafədən notariat xidmətlərinin göstərilməsini təşkil etmək məqsədi ilə banklarda “Elektron notariat kabinələri” fəaliyyətə başlamışdır. Eyni xidmətlər həmçinin “DOST” mərkəzlərində də təşkil olunmuşdur¹⁵¹⁶.

banklara getməklə əlavə vaxt itkisinə yol vermələrinin qarşısının alınması məqsədilə

¹³ <https://www.justice.gov.az/documents/telimat.pdf>

¹⁴ <https://www.istiqlal.az/az%C9%99rbaycanda-mobil-notariat-istifad%C9%99cil%C9%99rinin-sayi-120-min%C9%99-catir/>

¹⁵

https://azertag.az/xeber/Adliyye_Nazirliyi_bank_sektorunda_ve_vetendaslara_yaradilan_reqemsal_imkanlara_mobil_e_dliyye_xidmetlerine_dair_onlayn_brifinq_kechirib-1734835

¹⁶ <https://www.justice.gov.az/news/2410>

"Elektron icra" informasiya sistemi hazırda məhkəmə və digər orqanların qərarlarının icrası ilə əlaqədar borcların, o cümlədən aliment, kredit, cərimə və digər ödənişlərin "ASAN ödəniş" və "Elektron hökumət" portalları, eləcə də müxtəlif mobil tətbiqlər vasitəsilə nağdsız həyata keçirilməsinə imkan verir.

Ölkədən getmək hüququna məhdudiyət qoyulmuş şəxsin nağdsız qaydada və ya terminallar vasitəsilə icra üzrə borcunu ödədiyi təqdirdə məlumat real vaxt rejimində Dövlət Sərhəd Xidmətinə ötürülür və həmin məhdudiyət avtomatik aradan qaldırılır.

4.9. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

4.11. "Ağıllı şəhər" konsepsiyasının tətbiqi ilə bağlı araşdırma aparılması və pilot layihə həyata keçirilməsi imkanlarının müəyyən edilməsi.

İcra edir: Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi

İcra müddəti: 2020-2021-ci il

İndikatorlar: Ağıllı şəhər" konsepsiyasının tətbiqi ilə bağlı hazırlanmış təkliflər

19 aprel 2021-ci il tarixdə "Ağıllı şəhər" (Smart City) və "Ağıllı kənd" (Smart Village) konsepsiyasının hazırlanması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı imzalanıb. Sərəncama əsasən Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri rəhbər olmaqla dövlət orqanları və şirkətlərinin nümayəndələrindən ibarət İşçi Qrup yaradılıb.

26 aprel 2021-ci il tarixdə Azərbaycanın Ermənistan işğalından azad edilmiş Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində "Ağıllı kənd" layihəsinin əsası qoyulub. "Ağıllı kənd" pilot layihəsi Zəngilanın 1-ci, 2-ci, 3-cü Ağalı kəndlərini əhatə edir. Layihənin icrası, əsasən, 5 komponent üzrə aparılacaq. Onlar yaşayış, istehsal, sosial xidmətlər, "ağıllı kənd təsərrüfatı" və alternativ enerji sahələridir. Ərazidə ilk olaraq tam izolyasiya olunmuş və innovativ tikinti materiallarından istifadə olunmaqla 200 fərdi evin tikintisi nəzərdə tutulub.¹⁸

4.11. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

5-ci istiqamət (Vətəndaş cəmiyyəti üzvlərinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi, ictimai nəzarətin və ictimai iştirakçılığın artırılması sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə **5.2, 5.3** bəndləri üzrə fəaliyyətlərin 2021-ci ildə həyata keçirilib başa çatması nəzərdə tutulub. Bu monitoring hesabatına **5.1-ci və 5.5-ci** maddə üzrə 2020 və 2021-ci illərdə həyata keçirilən fəaliyyətlərlə bağlı məlumatlar da daxil edilib.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

¹⁷ <https://apa.az/az/xeber/daxili-siyaset/Dovlt-bascisi-Zngilan-rayonunda-birinci-agilli-knd-layihisi-icra-edilck-629387>

¹⁸ <https://report.az/ask/zengilanin-agali-kend-sakinleri-agilli-kend-de-aparilan-islerle-tanis-olub/>

5.1. Açıq Hökumət prinsiplərinə müvafiq olaraq vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyətinin genişləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi məqsədilə tədbirlər görülməsi, qeyri-hökumət təşkilatlarının layihə və təşəbbüslərinə dəstəyin artırılması.

İcra edir: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası

İcra müddəti: 2020-2022- ci il

İndikatorlar: Qeyri-hökumət təşkilatlarının cəlb edildiyi tədbirlərin və dəstəklənmiş layihə və təşəbbüslərinin sayı

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası 2020-ci ildə Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyası ilə birlikdə "Açıq hökumətin təşviqi və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində tədqiqatların aparılması və tədbirlərin keçirilməsi" mövzusunda Qrant müsabiqəsi elan edin. Qrant müsabiqəsinin nəticələrinə əsasən 5 QHT-nin 5 layihəsi maliyyələşdirilib və onlara 46500 manat grant vəsaiti ayrılıb.

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının verdiyi qrantla Konstitusiya Araşdırmalar Fondu tərəfindən tərəfindən QHT-lərin fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericiliyə dair, həmçinin QHT-lərin maliyyələşməsi sahəsində yeni qabaqcıl üsul və vasitələrin tətbiqinə maneə olan normaların aradan qaldırılması ilə bağlı təhlil aparılmış, aparılan təhlil nəticəsində təkliflər paketi hazırlanaraq müvafiq dövlət qurumlarına təqdim olunmuşdur.

2020-ci ildə Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən Açıq Hökumət Platformasının fəaliyyəti dəstəklənib. Platformanın www.ogp.org.az saytının Azərbaycan və ingilis dillərində fəaliyyəti təmin edilib. Platformanın fəaliyyətinə dair Azərbaycan, rus, ingilis dillərində kitabça nəşr edilib. Platformanın məqsədləri, missiyası, fəaliyyəti ilə bağlı KİV - də 10 maarifləndirici məqalə dərc olunub. Platformanın "Açıq hökumət" onlayn televiziyaının fəaliyyəti də davam etdirilib. Belə ki, bu müddət ərzində TV -də Açıq hökumət islahatları mövzusunda 8 canlı yayım, 5 debat, 3 müsahibə yayımlanıb. Platforma üzvləri üçün "Monitoring alətləri və üsulları mövzusunda" vebinar təşkil olunub. Platformanın üzvləri olan QHT - lərin iştirakı ilə "Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2020 -2022 -ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın müzakirəsinə dair konfrans keçirilib.¹⁹

5.1. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

5.2. Qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatının sadələşdirilməsi, elektronlaşdırılması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlanması və qəbul edilməsi.

19

<http://cssn.gov.az/documents/A%C3%A7%C4%B1q%20h%C3%B6kum%C9%99tin%20t%C9%99%C5%9Fviqin%C9%99%20dair%202020%E2%80%932022-c%C9%99r%C3%BCn%C3%A7%C3%BCn%20Milli%20F%C9%99aliyy%C9%99t%20Plan%C4%B1.pdf>

İcra edir: İcra edir: Ədliyyə Nazirliyi

İcra müddəti: 2020-2021- ci il

İndikatorlar: Hazırlanmış təkliflər paketi və qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlar

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən “Fərdi elektron pəncərə” elektron məlumat sisteminin yeni versiyasının hazırlanıb, test rejimində istifadəyə verilib. Sistemdə təşkil olunmuş yeni elektron xidmətlər QHT-lərin təsis sənədlərində edilmiş, habelə qeydiyyatata alınmış reyestr məlumatlarının dəyişdirilməsi faktlarının dövlət qeydiyyatı, həmçinin maliyyə vəsaitlərinin ayrılmasına dair sənədlərin elektron qaydada nazirliyə təqdim edilməsini və qeydiyyat barədə sənədlərin elektron qaydada əldə olunmasını mümkün edir²⁰. Eyni zamanda QHT-lərin dövlət qeydiyyatına dair sənədlərin, habelə qrantların və xidmət müqavilələrinin qeydiyyatı haqqında bildirişlərin elektron qaydada təqdim edilməsi mümkün olacaqdır. Qeyri-kommersiya qurumlarının dövlət qeydiyyatı üçün zəruri olan sənədlər barədə məlumatın vətəndaşdan tələb edilmədən əldə edilməsi qaydasının normativ tənzimlənməsi məqsədi ilə Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ilə birgə “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Qanuna dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi hazırlanaraq 23.12.2020-ci il tarixdə Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması tərəfindən Qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatının sadələşdirilməsi ilə bağlı təkliflər paketi hazırlanmış və Prezident Administrasiyasına və parlamentə təqdim olunmuşdur.

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi QHT qanunvericiliyində dəyişikliklərlə bağlı təkliflər hazırlayıb. Təkliflər qrantlarla maliyyələşən layihələrin qeydiyyatının sadələşdirilməsi, QHT-lərin qeydiyyatata alınması prosedurunun təkmilləşdirilməsi və bununla bağlı digər sənədləşmələrin asanlaşdırılmasını əhatə edir²¹. Təkliflər Agentlik adından Prezident Administrasiyasına təqdim edilib.

QHT-lər, hüquq-müdafiəçiləri, Açıq Hökumət Platforması üzvləri QHT qanunvericiliyinə dəyişikliklərlə bağlı prosesə cəlb olunublar. Bu təkliflərin hazırlanmasında fəal iştirak ediblər²². Gözlənilir ki, 01 oktyabrda parlamentin payız sessiyası start götürəcək və bu sessiyada QHT qanunvericiliyinə dəyişikliklər müzakirə olunacaq.

5.2. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

5.3. Qrant müqavilələrinin (qərarlarının) qeydə alınması prosedurlarının sadələşdirilməsi, elektronlaşdırılması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlanması və qəbul edilməsi.

İcra edir: İcra edir: Ədliyyə Nazirliyi

İcra müddəti: 2020-2021- ci il

²⁰ <https://justice.gov.az/news/2533>

²¹ <https://sherg.az/x%C9%99b%C9%99r/171528>

²² <https://www.amerikaninsesi.org/a/h%C3%BCquq-m%C3%BCdafi%C9%99%C3%A7il%C9%99rinin-prezidentin-k%C3%B6m%C9%99k%C3%A7isi-il%C9%99-g%C3%B6r%C3%BCC5%9F%C3%BCnd%C9%99-qht-l%C9%99rin-problemi-diqq%C9%99t-m%C9%99rk%C9%99zind%C9%99-olub-/5990202.html>

İndikatorlar: Hazırlanmış təkliflər paketi və qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlar

Azərbaycan Açıq Hökumət Platforması tərəfindən Qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatının sadələşdirilməsi ilə bağlı təkliflər paketi hazırlanmış və Prezident Administrasiyasına və parlamentə təqdim olunmuşdur.

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi QHT qanunvericiliyində dəyişikliklərlə bağlı təkliflər hazırlayıb. Təkliflər qrantlarla maliyyələşən layihələrin qeydiyyatının sadələşdirilməsi, QHT-lərin qeydiyyata alınması prosedurunun təkmilləşdirilməsi və bununla bağlı digər sənədləşmələrin asanlaşdırılmasını əhatə edir²³. Təkliflər Agentlik adından Prezident Administrasiyasına təqdim edilib.

QHT-lər, hüquq-müdafiəçiləri, Açıq Hökumət Platforması üzvləri QHT qanunvericiliyinə dəyişikliklərlə bağlı prosesə cəlb olunublar. Bu təkliflərin hazırlanmasında fəal iştirak ediblər²⁴. Gözlənilir ki, 01 oktyabrda parlamentin payız sessiyası start götürəcək və bu sessiyada QHT qanunvericiliyinə dəyişikliklər müzakirə olunacaq.

5.3. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

5.5. İctimai şuraların əhəmiyyətinin artırılması, dövlət orqanlarında yaradılmış ictimai şuraların sayının çoxaldılması, şuralarda müzakirə edilən məsələlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, ictimai şuraların fəaliyyəti ilə bağlı maarifləndirmə və təbliğat işlərinin gücləndirilməsi və dövlət qurumlarının rəsmi internet resurslarında əks etdirilməsi

İcra edir: İcra edir: mərkəzi və yerli icra hakimiyyət orqanları, dövlət adından yaradılmış publik hüquqi şəxslər

İcra müddəti: 2020-2022

İndikatorlar: İctimai şuraların fəaliyyəti ilə bağlı məlumatlar

2020-ci ildən başlayaraq mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları yanında İctimai Şuraların yaradılması prosesi sürətlənmişdir. 2020-ci il 15 sentyabarda Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyanın yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib. İclasda İctimai Şuraların yaradılması ilə bağlı işlərin sürətləndirilməsiylə bağlı dövlət orqanlarına tapşırıqlar verilib.

Hazırda 10 nazirlik, 2 dövlət komitəsi, 1 dövlət agentliyi, 2 publik hüquqi şəxs, 2 nəzarət səhm paketi dövlətə məxsus açıq səhmdar cəmiyyətdə, 22-dən çox yeri icra hakimiyyəti orqanı

²³ <https://sherg.az/x%C9%99b%C9%99r/171528>

²⁴ <https://www.amerikaninsesi.org/a/h%C3%BCquq-m%C3%BCdafi%C9%99%C3%A7il%C9%99rinin-prezidentin-k%C3%B6m%C9%99k%C3%A7isi-il%C9%99-g%C3%B6r%C3%BCC5%9F%C3%BCnd%C9%99-qht-l%C9%99rin-problemi-diqq%C9%99t-m%C9%99rk%C9%99zind%C9%99-olub-/5990202.html>

yanında İctimai Şuralar yaradılıb²⁵. Bir nazirlik, iki dövlət komitəsi İctimai Şuralara seçkilərlə bağlı prosedurlara başlayıblar. Daha iki nazirlik Maliyyə və Müdafiə Nazirliklərinin yaxın zamanda bu prosesə başlayacağı gözlənilir.

5.5. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

6-ci istiqamət (İnformasiya əldə edilməsinin təmin olunması sahəsində tədbirlər_

Bu istiqamət üzrə Bu istiqamət üzrə **6.1, 6.2-ci** bəndləri üzrə fəaliyyətlərin 2021-ci ildə həyata keçirilib başa çatması nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

6.1. İnformasiyanın açıqlanması prosedurlarının təkmilləşdirilməsi, habelə açıq məlumatlardan istifadə edilməsinin təmin etmək üçün müvafiq mexanizm və şərtlərin müəyyən edilməsi ilə bağlı "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda və digər qanunvericilik aktlarında dəyişiklik edilməsi ilə bağlı təkliflər hazırlanması.

İcra edir: İcra edir: Nazirlər Kabineti, Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi

İcra müddəti: 2020-2021- ci il

İndikatorlar: Təqdim edilmiş normativ hüquqi aktların layihələri

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin, İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin (ombudsmanın) çoxsaylı təklifləri nəzərə alınmaqla "İnformasiya əldə etmək haqqında" Qanuna dəyişiklik barədə qanun layihəsi hazırlanıb. Açıq Hökumət Platforması bu qanuna əlavə və dəyişikliklərlə bağlı müzakirələrdə iştirak edib. Platforma öz təkliflərini təqdim edib. Bununla belə hələ ki, "İnformasiya əldə etmək haqqında" Qanuna dəyişikliklər layihəsi ictimaiyyətə təqdim olunmayıb.

6.1. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 4 bal

6.2. İnformasiyanın açıqlanması məqsədilə beynəlxalq standartlara uyğun məlumat toplularının formalaşdırılması ilə bağlı qaydaların müəyyən edilməsi

İcra edir: İcra edir: Nazirlər Kabineti, Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi

İcra müddəti: 2020-2021- ci il

İndikatorlar: Hazırlanmış qaydalar

²⁵ <https://ictimaishura.az/councils/az>

Ədliyyə Nazirliyi informmasiya sorğusunda cavab olaraq bildirmişdir ki, beynəlxalq standartlara uyğun məlumat toplularının formalaşdırılmasına dair qaydaların hazırlanması məqsədilə təkliflərin təqdim olunması ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinə, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə, İnsan hüquqları üzrə müvəkkilə (ombudsmana) və digər aidiyyəti struktur qurumlarına müraciət olunub. Bu qurumlardan daxil olmuş təkliflərinin təhlili və layihənin hazırlanması istiqamətində işlər davam etdirilir.

6.2. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

7-ci istiqamət (Yerli özünüidarətmədə hesabatlılığın, aşkarlığın və ictimai iştirakçılığın təmin edilməsi sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə Bu istiqamət üzrə 7.1 bəndi üzrə fəaliyyətin 2020-ci ildə həyata keçirilib başa çatması nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

7.1. Bələdiyyələrin milli assosiasiyalarının və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə daimi fəaliyyət göstərən ictimai şuranın yaradılması.

İcra edir: Ədliyyə Nazirliyi, Təvsiyə edilir: bələdiyyələrin milli assosiasiyaları

İcra müddəti: 2020- ci il

İndikatorlar: İctimai şuranın yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi üzrə tədbirlər

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, ictimai şuraların yaradılması üzrə sənədlər hazırlanıb. Lakin COVID-19 pandemiyası və müharibə şəraiti ilə əlaqədar ictimai şuralara seçkilərin keçirilməsi mümkün olmamışdır.

7.1. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 1 bal

8-ci istiqamət (Özəl sektorda şəffaflığın və məsuliyyətin artırılması sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə 8.1 bəndi üzrə fəaliyyətin 2021-ci ildə həyata keçirilib başa çatması nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

8.1. Kölgə iqtisadiyyatının aradan qaldırılması, sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətində şəffaflıq, korrupsiyaya qarşı mübarizə və hesabatlılıq tələblərinin gücləndirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması.

İcra edir: Nazirlər Kabineti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Təvsiyə edilir: Baş Prokurorluq

İcra müddəti: 2020-2021-ci il

İndikatorlar: Özəl sektorda şəffaflığın və məsuliyyətin artırılması ilə bağlı hazırlanmış təkliflər

Baş prokurorluq və İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən kölgə iqtisadiyyatının səviyyəsinin azaldılması, şəffaflığın və bərabərliyin təmin edilməsi, vergidən yayınmanın qarşısının alınması məqsədilə hazırlanmış qanunvericilik layihələrinə dair təkliflər Nazirlər Kabinetinə təqdim olunub.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən 2021-ci ildə “Özəl sektorda antikorrupsiya standartları” adlı vəsait hazırlamış, nəşr etdirmiş və Baş Prokurorluğun saytında yerləşdirmişdir.²⁶

8.1. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

9-cu istiqamət (Əhaliyə göstərilən kommunal xidmətlərdə şəffaflığın, hesabatlılığın və müştəri məmnunluğunun artırılması sahəsində tədbirlər)

Bu istiqamət üzrə **9.2 və 9.3-cü** bəndi üzrə fəaliyyətin 2020-ci ildə həyata keçirilib başa çatması nəzərdə tutulub.

İstiqamət üzrə qiymətləndirmə: 18 bal/100%

9.2. Qanunvericilikdə təbii qaz, su və elektrik enerjisi təchizatı qurumları tərəfindən texniki şərtlərin verilməsi ilə əlaqədar normativlərin, eləcə də qüvvədə olan digər texniki norma və tələblərin müasir standartlara uyğunlaşdırılması, müvafiq infrastrukturun yenidən qurulmasına görə ödənişlərin hesablanması və müvafiq işlərin görülməsinin ümumi dəyərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı müddəaların təkmilləşdirilməsi.

İcraçılar: Nazirlər Kabineti, Energetika Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, “Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi

İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Müvafiq normativ hüquqi aktların qəbul edilməsi

²⁶ <https://genprosecutor.gov.az/storage/pages/QaowfAc1YmxbqNhUQyNPFHCsp3Fdb7qiSD5JvKpg.pdf>

Nazirlər Kabinetinin 11 aprel 2020-ci il tarixli Sərəncamının 4.2-ci bəndində Milli Fəaliyyət Planının 9.2-ci bəndinin icrası ilə bağlı müddəaların təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi Energetika Nazirliyinə tapşırılmışdır.

Tapşırığın icrası ilə əlaqədar “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə texnoloji qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alması Qaydası” və “Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə texnoloji qoşulması və ya əlavə qaz həcmi alması Qaydası” layihələri və uyğunlaşdırılması tələb olunan normativ hüquqi akt layihələri hazırlanaraq razılaşdırılması üçün aidiyyəti dövlət qurumlarına təqdim edilmişdir.

Eyni zamanda su təchizatı sahəsi ilə bağlı müvafiq təkliflərin, o cümlədən normativ hüquqi akt layihələrinin təqdim edilməsi üçün “Azərsu” ASC-yə müraciət olunmuşdur.

Sahibkarların tikinti obyektlərinin kommunal xidmətlərə (elektrik enerjisi və qaz təchizatı şəbəkələrinə) qoşulması prosesinin vahid yanaşma tətbiq olunmaqla elektronlaşdırılması məqsədilə “Bəzi tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası” və “Bəzi tikinti obyektlərinin qaz təchizatı üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması Qaydası” layihələri, həmçinin sözügedən layihələrin qəbulu ilə əlaqədar uyğunlaşdırılması tələb olunan müvafiq layihələr 26.02.2020-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi hazırlanmış və Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 9 iyun tarixli 198 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir. COVID-19 pandemiyası səbəbi ilə normativ-hüquqi aktların tələb olunan müddətdə icrası mümkün olmamışdır.

9.2. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 6 bal

9.3. Kommunal Xidmətlər Vahid İnformasiya Sistemində kommunal xidmətlərlə bağlı rəy, təklif və şikayətlərin qəbulu bölməsinin yaradılması.

İcraçılar: “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi

İcra müddəti: 2020-ci il

İndikatorlar: Bölmənin yaradılması ilə bağlı görülmüş tədbirlər

Energetika Nazirliyi Milli Fəaliyyət Planı”nın 9.1-ci bəndinin icrası üzrə müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən qurumlarla birlikdə kommunal xidmətlərin elektronlaşdırılması işinin mövcud vəziyyəti təhlil edilib. Müəyyən edilib ki, “Azərişiq” ASC üzrə 4, “Azərsu” ASC üzrə 2, “Azəriqaz” İB üzrə 14, “Azəristiliktəchizat” ASC üzrə isə 9 növ xidmətin tamamilə elektronlaşdırılması

mümkündür. Bu işlərin genişləndirilməsi məqsədilə ödənişlərin Egov üzərindən həyata keçirilməsi, xidmətlərin asan.gov.az saytının müvafiq bölməsində öz əksini tapması və başqa təkliflər hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilib.

Milli Fəaliyyət Planının 9.3-cü bəndinin icrası üzrə Vahid çağrı mərkəzinin konsepsiyası hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

"Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və elektron hökumətlə bağlı bəzi tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ilə Kommunal Xidmətlər Vahid İnformasiya Sisteminin operatoru funksiyaları Energetika Nazirliyinə həvalə edilib.

Nazirlikdən sorğuya cavab olaraq bildirilib ki, Kommunal Xidmətlər Vahid İnformasiya Sistemində kommunal xidmətlərlə bağlı rəy, təklif və şikayətlərin qəbulu bölməsinin yaradılması və Kommunal xidmətlərlə bağlı vahid Çağrı Mərkəzinin yaradılması işləri davam etdirilir.

9.3. Bəndi üzrə qiymətləndirmə: 3 bal

Nəticələr və tövsiyələr

10 bənd üzrə fəaliyyətlər tam icra edilmiş, yalnız 2 bənd üzrə fəaliyyətlər 50% aşağı icra olunmuşdur. 10 bənd üzrə fəaliyyətlər tam icra edilmiş, yalnız 2 bənd üzrə fəaliyyətlər 50% aşağı icra olunmuşdur.

Cədvəl 2. MFP-nin bəndlər üzrə icrası

MFP bəndləri	Maksimum bal	Real bal	İcra faizi %
1,1	6	3	50,00
1,5	6	3	50,00
1,8	6	6	100,00
2,12	6	6	100,00
3,1	6	6	100,00
3,2	6	3	50,00
3,8	6	3	50,00
3,9	6	6	100,00
4,6	6	2	33,33
4,9	6	6	100,00
4,11	6	6	100,00
5,1	6	6	100,00
5,2	6	3	50,00
5,3	6	3	50,00
5,5	6	6	100,00
6,1	6	4	66,67
6,2	6	3	50,00
7,1	6	1	16,67
8,1	6	6	100,00
9,2	6	6	100,00
9,3	6	3	50,00
Orta icra faizi			72,22

ECSOFT layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən monitorinqin nəticələsinə əsasən hökumət maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi ilə bağlı fəaliyyətlərin həyata

keçirilməsində pozitiv dinamika nümayiş etdirir. Bu sahədə mövcud praktikanın yaxşılaşdığını qeyd edə bilərik.

Azərbaycanda 2019-cu il 4 mart tarixindən COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar Xüsusi Karantin Rejimi tətbiq olunub. Həmçinin 27 sentyabr 2020-ci il tarixdə Azərbaycan Ermənistan Respublikasının hərbi təxribatlarına cavab olaraq işğal altında olan ərazilərini azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlamalı olmuşdur. Hərbi əməliyyatlar 09 noyabr 2020-ci il tarixə qədər davam etmişdir. COVID-19 pandemiyası və hərbi əməliyyatlar MFP-nin icrasına neqativ təsir göstərmişdir. Bununla əlaqədar bir sıra tədbirlərin icrası ləngimişdir.

Nəzərəçarpan irəliləyişlər kimi Ombudsmana müraciətlər üçün vahid qaynar xəttin yaradılmasını, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sisteminin risk qiymətləndirilməsinin keçirilməsiylə bağlı tədbirləri, elektron notariat və məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı xidmətlərin elektronlaşmasını, kommunal xidmətlərdə şəffaflığın, hesabatlılığın və müştəri məmnunluğunun artırılmasını, "Ağıllı kənd" layihəsinə strat verilməsini və maliyyə şəffaflığının artırılması üzrə fəaliyyətləri qeyd etmək olar.

Qeyri-hökumət təşkilatlarının, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin dövlət qeydiyyatının sadələşdirilməsi, elektronlaşdırılması və təkmilləşdirilməsi, QHT-lərin xarici qrantlara çıxışının asanlaşdırılmasıyla bağlı dövlət orqanları, Açıq Hökumət Platforması və digər QHT-lər tərəfindən təkliflər hazırlanıb. Hökumət bu məsələlərlə bağlı vətəndaş cəmiyyət ilə müzakirələr aparıb. 2020-ci ildə COVID-19 pandemiyası və müharibə bu prosesi yekunlaşmasını ləngidib. 01 oktyabrdan parlament payız sessiyasına başlayacaq və bu məsələlərin müzakirəsi, konkret qərarların qəbulu gözlənilir.

İnformasiya açılığının genişləndirilməsi, bu sahədə mövcud qanunvericilik və praktikanın təkmilləşdirilməsiylə bağlı işlər yekunlaşmayıb. Bu istiqamətdə, qanunvericiliyə əlavə və dəyişikliklərlə bağlı dövlət orqanları müzakirələr aparıb, təkliflər hökumətə təqdim edilib. Bu təkliflər əsasən qanunvericiliyə dəyişikliklər edilməsi və qərarların qəbulu ləngiyir. 2021-ci ilin sonuna qədər bu istiqamətdə hökumət qərarlarının veriləcəyi gözlənilir.

İctimai iştirakçılığın genişləndirilməsi və mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları yanında İctimai Şuraların yaradılması prosesinin sürətlənməsini və əldə olunmuş nəticələri irəliləyiş kimi qeyd etmək olar.

Bunlarla yanaşı özəl sektorda şəffaflığın və hesabatlılığın artırılması, korrupsiya risklərinin müəyyən edilməsinə, təhlilinə və qarşısının alınmasına dair metodologiyanın praktikada tətbiqi ilə bağlı proses də yekunlaşmamış qalıb.

Monitorinqin nəticələri göstərir ki, Nazirlər Kabineti MFP-də nəzərdə tutulan tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı dövlət orqanlarının irəli sürdüyü təkliflərin analizi və bunun əsasında qərarların qəbulu prosesində ləngiyir. Bu istiqamətdə prosesin sürətlənməsi üçün əlavə səylərə ehtiyac var.

Həmçinin, MFP-nin icrasına nəzarəti həyata keçirən Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiya Açıq Hökumət Platforması və vətəndaş cəmiyyətinin prioritet hesab etdiyi sahələrdə (informasiya açıqlığı və hesabatlılığın gücləndirilməsi, vətəndaş cəmiyyəti üçün əlverişli mühit yaradılması, korrupsiya risklərinin qiymətləndirilməsi sisteminin yaradılması) fəaliyyətlərin həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi və qərarların qəbuluna nəzarəti daha da gücləndirməlidir. Həmçinin, bu məsələlərdə ictimai iştirakçılıq daha da genişləndirilməlidir.

Açıq Hökumət Platforması keçmiş təcrübəsinə əsasən qeyd etmək olar ki, MFP üzrə 2022-ci il in ikinci yarısında konkret qərarların qəbulu üzrə proses daha da sürətlənəcək. Təcrübə göstərir ki, MFP üzrə tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı icraçı qurumlar tərəfindən hazırlanan təklif və qərarların hökumət səviyyəsində razılaşdırılması prosesi ləngiyir və buna görə nəzərdə tutulmuş müddətlərə əməl etmək mümkün olmur. Buna görə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının əlaqələndirici rolu daha da güclənməlidir.

İnformasiya əldə olunmasıyla bağlı qanunvericiliyin daha səmərli tətbiqə yol açacaq və bu sahədə müşahidə olunan problemlərin aradan qaldırılmasına töhvə verəcək tədbirlərin həyata keçirilməsi tövsiyə edilir

Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı qanunvericilik islahatlarının davam etdirilməsinə ehtiyac var.

Milli Məclisdə dövlət büdcəsi layihəsinin daimi komitələrdə müzakirələrinə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələrinin aktiv iştirakı təmin edilməsi tövsiyə edilir.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin təsirinin qiymətləndirilməsi kütləvi rəy sorğuları, tədqiqatların aparılmaması problem kimi qeyd edilə bilər. Son illərdə bu sahədə ciddi geriləmə müşahidə edilməkdədir.

Yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyətində şəffaflıq, hesbaatlılıq və ictimai iştirakçılığın artırılmasıyla bağlı tədbirlər diqqətdə saxlanılmalı və onların icrasına nəzarət gücləndirilməlidir.

“ASAN xidmət” mərkəzlərində rəhbər tutulan fəaliyyət prinsipləri və şəffaflıq standartlarının dövlət orqanlarında tətbiqi ilə bağlı əlavə səylərlə ehtiyac var. Bu sahədə daha çox tərəqqi əldə olunması üçün qanunvericilik islahatları və əlavə hökumət təşəbbüsləri məqsədəuyğun olardı.

Vəzifəli şəxslərin maliyyə xarakterli məlumatları təqdim etməsi ilə bağlı mexanizmin yaradılması üçün hökumət səviyyəsində səy göstərilməlidir.

“Maraqlar toqquşması haqqında” qanunun, “Rəqabət Məcəlləsi”nin qəbulunun sürətləndirilməsi üçün hökumətin müvafiq strukturlarının Milli Məclislə müzakirələr aparmasına ehtiyac var.

Dövlət orqanları və dövlət şirkətləri, səhmlərində dövlət payı olan şirkətlərin maliyyə şəffaflığının təmin edilməsi üçün işlək mexanizmlərin tətbiq edilməsi tövsiyyə edilir. Bu vahid hesabatlılıq standartlarının qəbulu, yaxud qanunvericilik islahatları ilə məsuliyyət tədbirlərinin müəyyənləşdirilməsi, mövcud olanların isə sərtləşdirilməsi ilə mümkün ola bilər.

Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətinin inkişafı ilə bağlı qanunvericilik islahatları davam etdirilməli, Beynəlxalq Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı Təşkilatının tövsiyyələrinin icrai yenidən nəzərdən keçirilməli və müvafiq addımlar atılmalıdır.

Dövlət şirkətləri və səhmlərində dövlət payı olan, ictimai funksiyalar yerinə yetirən şirkətlərlə bağlı hökumətin hesabatlarında bu cür müəssisələrin fəaliyyətinin monitorinqinə xüsusi yanaşma tətbiq edilməlidir. Monitorinqin vəzifələri daxilində fəaliyyətin kənar auditinin təşkili vacibdir. Belə şirkətlərdə informasiya açıqlığının adekvatlığının təmin edilməsi üçün rəsmi veb saytlarının standartlarının hazırlanması və tətbiqinin məcburiliyi zəruridir.

Korrupsiya riski yüksək olan sahələrdə yeni antikorrupsiya alətləri və mexanizmləri tətbiq edilməlidir

Vətəndaş cəmiyyəti institutlarının dövlət büdcəsinin Milli Məclisdə müzakirələrində iştirakı ilə bağlı müvafiq imkanların yaradılması üçün hökumət parlamentlə məsləhətləşmələr aparmalıdır və tövsiyyələrini təqdim etməlidir.

Vətəndaş cəmiyyətinə, Azərbaycan Açıq Hökumət Platformasına korrupsiyaya qarşı mübarizə siyasətinin dəyərləndirilməsi ilə bağlı ictimai rəy sorğuları, araşdırmalar, tədqiqatlar aparılması üçün müvafiq imkanlar və resurlarla yardım göstərilməlidir.

Azərbaycan Açıq Hökumət Platformasına institusional dəstəyin miqyası genişləndirilməli, daha fəal dəstək verilməlidir.

Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyanın Katibliyinin institusional potensialının artırılması tövsiyə edilir.

Bunlarla yanaşı özəl sektorda şəffaflığın və hesabatlılığın artırılması, korrupsiya risklərinin müəyyən edilməsinə, təhlilinə və qarşısının alınmasına dair metodologiyanın praktikada tətbiqi ilə bağlı proses də yekunlaşmamış qalıb.

Monitorinqin nəticələri göstərir ki, Nazirlər Kabineti MFP-də nəzərdə tutulan tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı dövlət orqanlarının irəli sürdüyü təkliflərin analizi və bunun əsasında qərarların qəbulu prosesində ləngiyir. Bu istiqamətdə prosesin sürətlənməsi üçün əlavə səylərə ehtiyac var.

Həmçinin, MFP-nin icrasına nəzarəti həyata keçirən Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiya Açıq Hökumət Platforması və vətəndaş cəmiyyətinin prioritet hesab etdiyi sahələrdə (informasiya açıqlığı və hesabatlılığın gücləndirilməsi, vətəndaş cəmiyyəti üçün əlverişli mühit yaradılması, korrupsiya risklərinin qiymətləndirilməsi sisteminin yaradılması) fəaliyyətlərin həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi və qərarların qəbuluna nəzarəti daha da gücləndirməlidir. Həmçinin, bu məsələlərdə ictimai iştirakçılıq daha da genişləndirilməlidir.

Açıq Hökumət Platforması keçmiş təcrübəsinə əsasən qeyd etmək olar ki, MFP üzrə 2022-ci ilin ikinci yarısında konkret qərarların qəbulu üzrə proses daha da sürətlənəcək. Təcrübə göstərir ki, MFP üzrə tədbilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı icraçı qurumlar tərəfindən hazırlanan təklif və qərarların hökumət səviyyəsində razılaşdırılması prosesi ləngiyir və buna görə nəzərdə tutulmuş müddətlərə əməl etmək mümkün olmur. Buna görə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının əlaqələndirici rolu daha da güclənməlidir.

Cədvəl 3. MFP-nin isatiqamətlər üzrə icrası

MFP-da nəzərdə tutulan tədbirlər	Metodologi ya üzrə maksimum bal	Metodolog iya üzrə real bal	İcra olunma nisbəti %
Korrupsiyanın qarşısının alınması və Dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın gücləndirilməsi sahəsində tədbirlər	18	12	66,6667
Maliyyə Şəffaflığının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər	6	6	100
Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər	24	18	75
Dövlət xidmətlərinin təkmilləşdirilməsi sahəsində tədbirlər	18	14	77,7778
Vətəndaş cəmiyyəti üzvlərinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi, ictimai nəzarətin və ictimai iştirakçılığın artırılması sahəsində tədbirlər	24	18	75
İnformasiya əldə edilməsinin təmin olunması sahəsində tədbirlər	12	7	58,3333
Yerli özünüidarəetmədə hesabatlılığın, aşkarlığın və ictimai iştirakçılığın təmin edilməsi sahəsində tədbirlər	6	1	16,6667
Özəl sektorda şəffaflığın və məsuliyyətin artırılması sahəsində tədbirlər	6	6	100
Əhaliyə göstərilən kommunal xidmətlərdə şəffaflığın, hesabatlılığın və müştəri məmnunluğunun artırılması sahəsində tədbirlər	12	9	75